

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla dr. Mihály László ügyvéd által képviselt felperesnek, a Budapesti 53. számú Ügyvédi Iroda, dr. Lakatos István ügyvéd által képviselt alperes ellen, kölcsön visszafizetése iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2008. június 26. napján meghozott 11.P.23.713/2005/27. számú ítélete ellen a felperes részéről 28. sorszám, az alperes részéről 29. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatva, a kamatfizetés kezdőidőpontját 2000. március 1. napjában állapítja meg. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperes részére 100.000.- (egyszázezer) forint részperköltséget.

Kötelezi a felperest 474.000.- (négy százhetvennégyezer) forint, míg az alperest 44.300.- (negyvennégyezer-háromszáz) forint fellebbezési illetéket külön felhívásra az államnak fizessen meg.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes a módosított keresetében 12.000.000.- Ft és 2003. november 10.napjától számított évi 30% kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest a Ptk. 526. § (1) és 232. § (1) bekezdés alapján.

Az alperes 2 millió forint átvételét és annak törvényes kamatát elismerte, ezt meghaladóan a kereset elutasítását kérte, 1.000.000.- Ft visszafizetését vállalta is. Uzsorás szerződésre, valamint a 2001. október 28-án kelt okirat tekintetében alkohol és kényszer hatására történt aláírásra.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az alperest, fizessen meg a felperesnek 4.100.000.- Ft tőkét és ennek 2003. november 10. napjától a kifizetés napjáig járó évi 30% kamatát, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest 450.000.- Ft , az alperest 450.000.- Ft eljárási illeték megfizetésére az állam javára. Megállapította, hogy a felek költségeiket egyebekben maguk viselik. Az ítélet indokolása értelmében a felek között 2000. február 28. napján a Ptk. 523. § (1) bekezdése szerinti kölcsönszerződés jött létre. A bizonyítékok mérlegelésével az átadott kölcsön és 1 éves kamata tekintetében a 2000. február 28. napján kiállított okiraton szereplő összeget fogadta el. A Ptk. 232. § (1) bekezdése szerinti ügyleti kamat mértékét a bizonyítékok alapján havi 2,5%-ban állapította meg. Megállapította, hogy a felek a kölcsönszerződés időtartamát közös megegyezéssel meghosszabbították, a szerződést határozatlan időtartamúvá alakították át, majd a felperes a 2004. november 10-i „szerződés”-sel és bírósági igényérvényesítéssel a kölcsönszerződést felmondta, amely által megnyílt a joga a kölcsön visszakövetelésére. A Pp. 196. § (1) bekezdés és az ellentmondásos tanúvallomások alapján a 15,6 millió forintról szóló elismervényt egyszerű okiratként fogadta el, amely így nem támasztja alá a felperesi nyilatkozatokra is figyelemmel a kereseti kérelmet. A Ptk. 242. § (1), (2) bekezdésben írtak és a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság megítélése szerint az okirat tartozás elismerésnek nem minősíthető, melyből következően nem vizsgáltra az alperes érvénytelenséggel kapcsolatos kifogásait. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság 4.100.000.- Ft-ra látta a kölcsönszerződés létrejöttét és feltételeit bizonyítottanak, ezért ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az alperes 1.000.000.- Ft törlesztésre hivatkozását nem látta bizonyítottanak és a további bizonyítási indítványt is elutasította. Az ügyleti kamatfizetés kezdőidőpontját a módosított kereset szerint 2003. november 10. napjában határozta meg. A Ptk. 301. § (2) bekezdés és a kereseti kérelem alapján döntött a kamat mértékéről a lejáratot követő időszakra. A perköltségről a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján határozott.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes és az alperes is fellebbezéssel élt.

A felperes a fellebbezésében az ítélet részbeni megváltoztatását, elsődlegesen az alperest 12.000.000.- Ft tőke és ennek 2003. november 10-étől évi 30% kamata megfizetésére kérte kötelezni, másodlagosan 4.100.000.- Ft tőke és ennek 2000. március 1. napjától számított évi 30% kamata megfizetésére. Fenntartotta a keresetét megalapozó tényelődadását és jogi okfejtését. Hivatkozott a „szerződés”-nek nevezett okiratra, az alperesi nyilatkozatok valótlanosságára. Álláspontja szerint a bíróság nem értékelte kellő súllyal, hogy az alperes tisztázott körülmények között kényszerből és befolyástól mentesen írta alá a 15,6. millió forint tartozásról szóló iratot 2004. november 10-én és figyelmen kívül hagyta azt a körülményt, hogy az alperes az eljárás folyamán bizonyítottan valótlanul nyilatkozott a bíróság által feltett kérdésekre is. Az objektív tényállás megállapításánál az írásbeli bizonyítékokat nagyobb súllyal figyelembe veendőknak tartotta. Álláspontja szerint az alperesi nyilatkozatot rögzítő bírósági jegyzőkönyv a Pp. 195. §-a alapján a közokirat rangjára emelte az egyébként nem vitásan kellékhiányos, kiállításakor egyéb iratnak tekinthető iratban rögzített tények egy részét. Ellentmondásosnak tartotta az

elsőfokú bíróságnak a 2000. február 28-i és 2004. november 10-i iratok megítélését és kifogásolta, hogy az ítélet nem ad kell magyarázatot miért nem alaposzható döntés a 2004. november 10-én kiállított iratra. Sérelmezte, hogy az alperes által készített feljegyzést sem értékelte az elsőfokú bíróság teljes körűen, illetve nem fejtette ki álláspontját az azon lévő felperesi feljegyzés figyelmen kívül hagyásának.

Az alperes a fellebbezésében az ítélet részbeni megváltoztatását, a kamatfizetés kezdőidőpontjának 2004. november 10. napjában, míg a kamat mértékének a mindenkor hatályos jegybanki alapkamat mértékében történő megállapítását kérte. A fellebbezését a Ptk. 523. § (1) bek., 301. § (2) bek., 527. § (2) bek., 242. § (1)-(2) bek., 232. § (1) bek., Pp. 196. § (1) bekezdésre alapította. Hivatkozott arra, hogy a kölcsönügylet uzsorás és kamatos kamattal, havonként göngyölítve, a tőke folyamatos növelésével jött létre a felek között, tényleges kamatláb megjelölése nélkül, banki kamatra utalással. Az alperes 2004. november 10-étől nem kapott már kölcsön és nem törlesztett, ezért ettől az időponttól kérte a késedelmi kamat kezdőidőpontjának megállapítását. A 2004. november 10-i okiratot nem tartotta bizonyítékként elfogadhatónak, továbbá az ellentmondásos nyilatkozatokra is figyelemmel a kamat mértékét a Ptk. 301. § (1) bekezdésében kérte megállapítani. Egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A felperes másodlagos fellebbezése az alábbiak szerint alapos, míg az ezt meghaladó fellebbezések nem alaposak.

Fellebbezéssel nem volt támadott az alperest 4.100.000.- Ft tőke megfizetésére marasztaló ítéleti rendelkezés. A Pp. 253. § (3) bekezdésére is figyelemmel a másodfokú bíróság a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintettel bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékoknak a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti okszerű mérlegelésével állapította meg, melyből levont jogi következtetései és érdemi döntése megalapozott.

Az nem volt vitás, hogy a peres felek között a Ptk. 523. § (1) bekezdése szerinti kölcsönszerződés jött létre ügyleti kamat kikötése mellett.

Az elsőfokú bíróság a felek személyes előadását, a tanúvallomásokat és a csatolt okiratokat összességében értékelve megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy az alperes által felvett kölcsön összege 2000. február 28. napján 4.100.000.- Ft volt és ezért ezen tőkeösszeget köteles visszafizetni. Az alperesi fellebbezés ezen tőkemarasztalást nem támadta és a felperesi kereset és másodlagos fellebbezési kérelem is 4.100.000.- Ft kölcsön tényéből indult ki. Azt maga az alperes sem vitatta, hogy a kölcsönt ügyleti kamat kikötése mellett vette fel, melyből következően ügyleti kamat fizetésére köteles. Az alperes személyes meghallgatása során maga is havi 2,5% kamat fizetés vállalását állította. Ez évi 30% kamatnak felel meg. Az elsőfokú bíróság mindezek kiemelésével megalapozottan kötelezte az alperest évi 30% ügyleti kamat fizetésére. A kamatfizetés kezdőidőpontját az elsőfokú bíróság a Pp. 215. § alapján a keresethez kötötten állapította meg. Ehhez képest a felperes a másodlagos keresetében a Pp. 247. § (1) bekezdés b) pontja

alapján a keresetét felemelte és a kamatfizetés kezdőidőpontját 2000. március 1. napjában kérte meghatározni.

Miután ügyleti kamatot a Ptk. 232. § (1) bekezdés alapján a szerződő felek kikötöttek, így a Ptk. 232. § (2) bekezdés és 301. § (2) bekezdés alapján az alperes az ügyleti kamat megfizetésére a fentiek szerinti 2000. február 28-i kölcsönfelvétel időpontra tekintettel 20000. március 1. napjától köteles. A felperes a késedelem idejére is az ügyleti kamatot érvényesítette. Mindezek alapján a másodfokú bíróság a felemelt keresetnek és a másodlagos fellebbezésnek helyt adott.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján teljes bizonyossággal nem állapítható meg a 4.100.000.- Ft-ot meghaladó kölcsön felvétele. Az elsőfokú bíróság okszerűen mérlegelte-e körben is a bizonyítékokat. Az okiratok vonatkozásában is helytálló megállapítást tett az elsőfokú bíróság és azokat az egyéb bizonyítékokkal összevetve helytálló ténymegállapításra jutott. Az alperesnek a tárgyaláson tett személyes előadása és annak bírósági jegyzőkönyvben rögzítése a nem vitásan kellékhányos és így „egyszerű” okiratnak minősülő okiratot nem minősíti át a Pp. 195. § (1) bekezdése szerinti közokirattá. A Pp. 206. § (1) bekezdése alapján a bíróság a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és valamennyi bizonyíték egybevetése alapján állapítja meg a jogvita eldöntéséhez szükséges releváns tényállást. Az elsőfokú bíróság e kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, indokát adta az egyes bizonyítékokat miként, miért és mennyiben fogadta el a tényállás alapjául. A bizonyítékok felülmérlegelésére a másodfokú eljárásban alap nem volt. Ugyancsak nem bizonyított a kölcsönszerződés uzsorás volta, a másodfokú bíróság által is osztott elsőfokú bírósági jogi álláspont folytán nem kellett vizsgálni az alperes érvénytelenségi kifogását.

Mindezek kiemelésével a Pp. 253. § (2) bekezdés értelmében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a kereset-felemelésre tekintettel részben megváltoztatta, a kamatfizetés kezdőidőpontját 2000. március 1. napjában határozta meg. Egyebekben az ítéletet indokai alapján helybenhagyta a Pp. 254. § (3) bekezdésre is figyelemmel.

A fellebbezési eljárási perköltségről a másodfokú bíróság a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján határozott. A felperest és az alperest képviselő ügyvéd díját a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3.§ (2), (5), (6) bekezdés és 4/A. § (1) bekezdés alapján bruttó összegben mérlegeléssel állapította meg és figyelemmel a felperes elsődleges keresetéhez képest számítandó fellebbezési pertárgy értékre és az alperesi fellebbezés alapján egy évi kamatkülönbözet alapján számított fellebbezési pertárgy értékre továbbá ehhez képest a kifejtett ügyvédi tevékenységre és a pernyertesség pervesztesség arányára, elszámolva az így felmerült ügyvédi díjakat határozott a részperköltség viseléséről.

A felperes és az alperes is illetékfeljegyzési jogban részesült, amelynek folytán az eredménytelen elsődleges felperesi és az eredménytelen alperesi fellebbezés következtében az 1990. évi XCIII. tv. 74. § (3) bekezdés alapján alkalmazandó

6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13. § (1) bekezdés értelmében határozott a másodfokú bíróság a le nem rótt fellebbezési illetékekről és viseléséről.

Budapest, 2009. január 29.

Dr. Lizák Tibor sk.
a tanács elnöke

. Merőtey Anikó sk.
sk.
előadó bíró

Dr. Molnár Ágnes
bíró

A kiadmány hiteléül:

Réczi Imréné
bírószági ügyintéző